

Catalunya en peu

La manifestació cívica del passat diumenge va dir clarament qual és la voluntat sobirana del poble català. Si el govern de la República a més del plebiscit dels Ajuntaments i el referèndum popular necessitava una nova mostra d'aquesta voluntat, el diumenge prop passat va tenir-la a bastament en veure en peu tota la Catalunya liberal que reclamava l'aprovació de l'Estatut que avui representa la garantia de les nostres llibertats collectives, i per les quals anys i anys hem maldat.

Un poble que aguanta els atacs continus de tots els sectors polítics desconeixadors del nostre plet racial i que soporta impàvid l'opressió d'una Dictadura militar, tenint per única defensa la fe en els seus principis, mereix sense regateigs el reconeixement de la seva personalitat.

Per aconseguir aquest reconeixement, els catalanistes republicans, fita la vista en el nostre primordial objectiu no hem escatimat cap esforç. Si una monarquia secular amb rèmores imperialistes i ribets de cosa feudal era una trava, coratjosos hem vengut l'obstacle entorpidor ajudant a instaurar un nou règim que fos garantia de la llibertat dels homes i dels pobles. Per tant, tenim perfecte dret davant la història, de reclamar el gaudi d'aquesta llibertat la qual deu ésser-nos oferta sense restriccions ni condicions vexatòries.

L'Estatut elaborat pel poble i, per tant, intangible, representa pels catalans l'embranchida decisiva que trenca aquella simbòlica cadena—signe d'esclavatge i sotmissió—que el decret de nova planta del funest Felip V va dictar fos amarada a la taula pairal dels nostres avant-passats. Ha estat feina d'anys llimar aquesta cadena secular els grillons de la qual s'havien enfondit a la carn i a l'esperit de la nostra Catalunya. Sols la caiguda d'una dinastia podia precipitar el nostre alliberament, en descobrir els homes nous del país que el nostre plet calia ventilar-lo amb solucions harmòniques de cordialitat i comprensió.

Aquests homes tenen avui la paraula. La nostra terra confia veure's atesa i reivindicada en aquest

afer tan cabdal per la seva vida. Però si per circumstàncies del moment o desavenències polítiques, hom tractés d'escamotejar els nostres drets, siguem forts i estem units per a reconquerir-los pels mitjans al nostre abast, que la rebeldia esdevé santa quan redimeix a un poble.

J. B. i E.

HA ESTAT CONDONADA LA
MULTA POSADA A "PALESTRA".
FEIA FALTA QUE
FOS AIXÍ. JA NO SABIEM
A QUIN PAIS EREM.

La Comissió de pressupostos i l'Estatut

La Comissió de pressupostos s'ha reunit per tal de deliberar sobre la procedència de l'informe demanat pel president de la Cambra sobre el capítol quart del projecte de l'Estatut de Catalunya.

Els representants catalans sotingueren que no era necessari que la Comissió de pressupostos redacti dictamen d'aquest projecte, tota vegada que, de moment, no afecta al pressupost de l'Estat.

Alguns advertiren que encara que hom redactés l'informe, això no podria detenir la discussió del projecte, la qual podria començar immediatament, tota vegada que la part econòmica de l'Estatut està continguda en el capítol quart i podrien anar discutint-se els tres primers.

Altres entenien, en canvi, que no podia emprendre's la discussió de

Els nostres reportatges

Parlant amb el tenor Fleta

Desitjosos de saludar aquest eminent i admirat divo, que es trobava a la nostra ciutat, unes hores abans que donés el seu anunciat concert al nostre Teatre Fortuny, acudírem a l'Hotel de Londres per tal de veure si ens era possible ésser rebuts per ell. Mercès a la gentilesa i amabilitat del senyor Valentí Cortés que l'acompanya en la seva turné, fórem introduïts ràpidament a la luxosa habitació que ocupava el famós tenor.

Malgrat resultar la nostra visita inoportuna, per ésser tan propera l'hora del concert, Miquel Fleta ens rebé amb un somriure als llavis i ens encaixà afectuosament. I en lamentar nosaltres la nostra poca fortuna, ja que es veia palpablement que l'havíem destorbat el descans, ens convidà a seure i a parlar.

La conversa fou ràpida, llampec. Començarem de fer-li unes preguntes:

—Quan fóreu descobert?

—En un certamen de jotes celebrat a Saragossa l'any 1917.

—I començàreu al teatre...?

—Tres anys després. Vaig debutar amb *Francesca da Rimini*,

la totalitat fins no veure's l'informe, puix que un dels elements de judici d'aquest debat seria forçosament el criteri que fixi la Comissió de pressupostos en l'aspecte econòmic.

La Comissió tornarà a reunir-se per tal de continuar examinant la qüestió.

de Zandonoi, a Trieste. Poc després vaig fer el meu primer viatge a les Amèriques del Sud i Central, Estats Units; i ja seguiren, en intermitències de temps, les excursions a Xina, Japó, Filipines, Grècia, tota l'Europa Central...

El senyor Cortés, afegeix:

—Anoti que en un dels països que va despertar una gran emoció fou als Balcanes, degut, potser, a la fluixa cultura musical d'aquella gent, i per això el país no està ben preparat per a tals aconeteixements.

—On heu d'anar, ara, senyor Fleta?

—Al nord d'Àfrica, primerament, i després a algunes poblacions espanyoles... Seguirà un petit descans i a continuació una turné de concerts per França i Bèlgica. Per octubre, una representació de *Tosca*, altra de *Carmen* i una altra de *La Bohème* a l'Opera Còmica de París, i un concert a la Gran Opera també de la capital francesa.

—Mereixerà, després d'això, un descans.

—No podrà ésser, puix que tinc pendents de signar contractes a Austràlia, Illes Filipines, Amèrica Central...

Altra vegada afegeix amablement el senyor Cortés:

—No obstant, si es fes a Espanya quelcom d'òpera netament nacional, es probable... probabilíssim que el senyor Fleta estés disposat a col·laborar-hi... Encara que això reportaria per a ell un vertader sacrifici econòmic, ja que les contractes a l'estranger són molt més remunerades.

Mentrestant, Miquel Fleta es passeja per la sala vocalitzant. Tenim desigs, ara que hi som, de fer-li més preguntes, qui sap si les millors, ara que estem animats per la seva gentilesa. Però no volem molestar al gran divo, que deu haver de descansar, i ja és tard.

Abans de despedir-nos, ens ofereix amigablement una fotografia, que ens signa.

I és amb una forta encaixada, afectuosíssima, que ens acomiadem de l'illustre cantant.

M. BADIA COLOMER

Ciutat, 28 d'abril.

Foment Nacionalista Republicà

Avui dissabte

A les 10 de la nit

CONFERÈNCIA

a càrrec del diputat a les Constituents

Dr. J. Riera i Puntí

Tema:

"L'Estatut interessa més a la República que a Catalunya"

ESPECÍFICS DE TOTS ELS PAÏSOS

Farmàcia Serra del Dr. Ornosà

Raval Sta. Anna, 80 - Telèfon 8 - REUS

Propietaris!

Informació i tramitació d'
Expedients de revisió de con-
tractes d'arrendament

Agència BERGADA - Raval Sta. Anna, 58 - Tel. 416-A
REUS

Fill de J. Sanromà

Comissionista de Duanes
Segurs marítims
Transports

Agent de la Cia. "ADRIA"

Servei regular setmanal, amb sortida tots
els divendres, per a **Marsella** i ports
d'Itàlia fins Fiume.

Agent de la AMERICAN EXPORT LINES

Servei quinzenal per als ports de **New
York, Filadèlfia, Boston i Balti-
more** i

Entrega de coneixements directes per als
ports de **Alejandria, Jaffa, Haifa
i Beirouth.**

Telegramas SANROMA
Telèfon núm. 30

REAL, núm. 17 - TARRAGONA

Farmàcia

Cavallé

Raval alt Jesús, 40

Telèfon núm. 9 A.

EXTENS ASSORTIT EN

PERFUMERIA

Avisant per telèfon es reculliran i es serviran els encàrrecs a
domicili.

Del Camp de Tarragona a l'Ebre
itinerari de les muntanyes de Gar-
rantxa, Puigcerver i Motlló-La Mo-
la, Serra de Llavèria i Montrodon,
Montalt, Serres de Tivissa, Dedaltes
de Vandellors i Tossa de l'Alzina,
Serra de Cardó - Muntanyes de Pas
de l'Ase, de la Torre i Sant Pau de
la Figuera, per
JOSEP IGLÉSIES i J. SANTASUSAGNA
460 pàgines, 28 il·lustracions, varis
croquis topogràfics i un mapa a
quatre colors. 10 PESSETES

**Guia de les Muntanyes de Prades,
el Montsant i Serra La Llana**
per JOSEP IBLÉSIES i JOAQUIM
SANTASUSAGNA
2.ª edició. 350 pàgines. 25 il·lus-
tracions i varis croquis topogràfics,
i un mapa a quatre colors. 8 PTES.
Delimitació del Camp de Tarragona
per JOSEP IGLÉSIES
L'obra culminant en aquesta hora
apassionada de la futura estructu-
ració de Catalunya.
120 pàgines, 20 mapes reproduc-
cions. 5 PESSETES.

LLIBRERIA NACIONAL I ESTRANGERA

Rsal Santa Anna, 20. Tel. 419 A.

Magatzems LA FLECA

PERFUMERIA : : BISUTERIA
QUINCALLA : : JUGUETS
DIPOSIT A. G. P.

PAPERS DE TOTES CLASSES I MANIPULATS

CARRER ALEUS, 1 - TELÈFON 566

REUS

Fustes Abelló

Pi i Margall, 4

REUS

Tingui precaució,
portí sempre da-
munt un tub del
tafetà líquid

JEIL

Desinfecta i cura
ràpidament: feri-
des, llagues,
talls, cremades
i penellons

Suprimeix els pegats i benes i no priva de rentar-se i servir-
se de la part malalta.

INDISPENSABLE a totes les llars, col·legis, despatxos; a
tots els esportius, excursionistes i a tothom en general.

Preu: Ptes. 1'35 el tub. A farmàcies i drogueries.

Representant general: N. SALLÉS - Apartat 199 - Barcelona - Telèfon 79561

Impremta FOMENT

Impresions econòmiques
Composició mecànica

Galió, 26 i Pavill Oriol, 33 - Tel. núm. 2 - REUS

Noticiari

El preu del pa

En la visita que ha fet la representació dels pastissers al governador, li ha demanat autorització per augmentar cinc cèntims per quilo el preu del pa.

Ha contestat el governador, que ell no podia resoldre l'assumpte, que deixa a resolució de la Junta Provincial d'Economia, la qual es convocarà per al dia sis de maig.

La seva opinió personal és que no caldrà l'augment, puix per un costat, han desaparegut les dificultats que posava el governador d'Osca a que s'enviés blat i farina a la nostra "província" i per altre, està a punt d'arribar un carregament de 2.000 tones de blat.

*** Cacetilla pregada:

Havent estat invitats oficialment el Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria i l'Associació d'Empleats de Banca i Borsa per prendre part a la manifestació que, organitzada per la Federació Obrera Local, tindrà lloc el proper 1.er de Maig, festa del treball, les Juntes respectives recomanen a llurs afiliats vulguin associar-se a l'esmentat acte, essent el punt de reunió el Passeig de Mata i hora de les deu del matí.

*** La Sastreria Queralt es proposa demostrar d'una vegada al jovent que el lluir la marca de la casa és un privilegi a l'alcanc de tothom. Cal només saber per experiència la durada d'un vestit ben fet tenint en compte el seu cost que pot escolir-se des de 135 pessetes.

*** De les cases "Productes químics Von Heyder" - Ibys Thirfi i Robert de Barcelona, i dels Laboratoris Andrómaco el representant dels quals en aquesta ciutat és el senyor Eladi Bergadà, han estat rebudes varies especialitats farmacèutiques amb destí a l'Hospital d'aquesta ciutat.

GESTIO DE TOTA CLASSE

D'ASSUMPTES

ADMINISTRATIUS

Agència Bergadà

*** A proposta del Comitè executiu per la protecció del tresor artístic nacional, es concedeix, pel ministeri d'Instrucció pública, la subvenció de 9.000 pessetes per a les obres urgents de consolidació dels restes de les cambres reials del Monestir de Poblet, la qual quantitat es lliura a nom de l'arquitecte conservador de la tercera zona, senyor Jeroni Martorell.

*** En sessió extraordinària celebrada el dia 21 del present mes per l'Ajuntament d'aquesta ciutat fou acordat concertar amb la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis de Barcelona, un prestecc de cinc centes mil pessetes, destinat a la construcció d'un dipòsit regulador del servei d'aigües, acabament de les obres de reforma de les antigües Cases Consistorials i bastiment d'un grup escolar, al tipus del sis per cent anual i amb la garantia dels arbitres que percebeix l'Ajuntament pel servei municipal d'aigües.

L'Alcaldia ho fa públic per a general coneixement i a l'efecte de reclamacions.

TEATRE FORTUNY

Dissabte, 30 d'abril. Nit, a les 10.

Gran Companyia de Vodevil i Sainets de VISITA LOPEZ

A petició general es reprisa el vodevil en tres actes

LA PRESIDENTA

Es l'obra mestra del teatre alegre.

El diumenge 1.er de maig, amb motiu de la Festa del Treball, no hi haurà espectacle.

*** Comuniquen de Bermeo (Bascònia), que en aquell port ha entrat una quantitat enorme d'anxoves.

Hom calcula el pescat en unes 850 tones, i el seu import en uns 25.000 duros.

Sucre de Maduixes

PURGANT IDEAL

*** Aquesta nit, a les 10, al local de l'Agrupació Socialista, donarà una conferència el conegut propagandista local senyor Josep Recasens i Mercader, dissertant sobre el tema "Origen, significació i importància de la festa del primer de Maig".

*** S'interesa la presentació de la senyora Dolors Gais i Guasch a la Secretaria Municipal per a assabentar-la d'un assumpte que personalment l'afecta.

FILTRI L'AIGUA

en un dels nostres filtres a pressió, obtindrà ràpidament aigua clara i completament filtrada.

Evitarà un sens fi de malalties.

Preu a l'abast de tothom.

Dongui un avís personalment o bé per telèfon i vindrà un Agent a fer-li una demostració completament gratuïta i sense compromís per a vostè.

A. Salas Olivé

Antiga "Cruz Roja"

Monterols, 3 - Tel. 262 B.

*** Els operadors alemanys de cinema, Martí Rickli i Denling, que anaren a Xang-Hai per filmar les operacions guerreres entre xinesos i japonesos, anuncien la seva pròxima arribada amb nombrosos documents d'interès obtinguts al teatre d'operacions.

*** Que us facin un vestit i que us el poseu és cosa fàcil; el difícil és que us el facin el suficientment bé perquè al posar-vos-el experimenteu la sensació de benestar que produeix una peça impecable. Us convencereu vestint-vos a la Sastreria Queralt, Monterols, 35.

*** Pel Rectorat ha estat expedid el títol de Baxiller Universitari, secció de Ciències, per al senyor Francesc Siegenthaler Pluss, de l'Institut de Reus.

Josep Escudé

ADVOCAT

Ha traslladat el seu despatx al Carrer Jesús, 3, pral., 2.ª Consulta: De 9 a 1 i de 3 a 7.

*** La Companyia de Vodevil i Sainets de Visita López, avui, dissabte nit, actuarà al Teatre Fortuny, posant en escena el celebradíssim vodevil en tres actes "La Presidenta".

Tenim referències que aquesta obra, tan coneguda com xistosa, la veurem degudament assajada i ben presentada. Es precis que així sigui perquè en representacions com l'última no s'acredita pas un conjunt.

Es més que segur que avui es registrarà un ple al Fortuny, tenint en compte la qualitat de l'espectacle, i el que demà diumenge tots els locals de diversió vagaran.

*** Està assolint un gran èxit de venda el número extraordinari de "El Socialista" dedicat al Primer de Maig.

Conté més de 50 pàgines, amb profusió de fotografies i articles de les primeres firmes del camp socialista.

Es un número d'aquells que es guarden. A Reus pot adquirir-se al Centre de Suscripcions Montserrat, quiose Pl. Catalunya, al preu de 30 cèntims exemplar.

Dr. Grau Barberà

Especialista en malalties de la pell Aleus, 1 (La Fleca). Dilluns de 10 a 12 i de 3 a 7. - Barcelona: Diputació, 331, pral. 1.ª, de 3 a 5.

*** Amb motiu del primer de maig, la Unió General de Treballadors de la veïna capital ha organitzat per a demà al matí, un acte públic, i a continuació la col·locació d'una làpida de Pau Iglésies a la Rambla que es digué de Sant Carles. Després tindrà lloc una manifestació.

A Reus també, la Federació Local obrera celebrarà un acte públic i una manifestació, però el que aquí no es podrà realitzar serà la col·locació d'una làpida amb el nom de Pau Iglésies a cap dels carrers de la nostra ciutat, puix que l'Ajuntament actual, en mig any que ho té en estudi encara no ha tingut temps de triar la via urbana que deurà portar el nom de l'apòstol del socialisme hispànic.

TINTORERIA "LA MUÑECA"

Raval Santa Anna, 36

Rentats a sec

Encàrrecs al dia

Preus limitats

*** A primers de la propera setmana es procedirà a l'acte de l'entrega de l'aparell receptor de ràdio a la Casa de Caritat de la nostra ciutat, en virtut de la colecta popular portada a terme per l'Emisora Ràdio Reus.

Aquell dia, i hora de les 12, Ràdio Reus comenarà les emissions diàries dedicades a la Casa de Caritat, de les quals, sens dubte, en gaudiran també molts radioients de la localitat.

SENYORA:

Un capell de bon gust podrà escollir-lo visitant

MODES GUIOT

Castellar, 36 - Reus

*** Com de costum, demà, primer diumenge de mes, publicarem la Pàgina femenina a càrrec del nostre Grup Feminal.

*** Avui a les vuit de la vetlla tindrà lloc al Centre de Lectura la inauguració de l'exposició de plànols dels projectats Palau Municipal de la nostra ciutat, i del Grup Escolar "Marcellí Domingo". Estarà oberta fins el dia vuit del pròxim mes de maig.

PAGAMENT DE CONTRIBUCIONS Agència Bergadà

*** El governador, demanà als periodistes, es servissin cridar l'atenció del públic, sobre la nova llei d'Associacions professionals, publicada a la "Gaceta" del dia 14 i que entrarà en vigor vint dies després. Es publicarà una circular al "Butlletí Oficial", en la qual es parlarà de la mateixa llei, car es tracta d'un assumpte importantíssim.

Recomanà també es fixessin en la circular núm. 89, publicada al "Butlletí" del dia 27, i que tracta de la constitució de les Mutualitats d'assistència mèdico-farmacèutica als obrers agrícoles que sofreixin accidents del treball. Acabat el termini per a constituir-les, nomenarà delegats, els quals, en compliment de l'article 157 del Reglament de 25 d'agost de 1931, sancionaran les infraccions amb les multes que el mateix article senyala.

Llibreria Aviñó

MAJOR, 19

Papereria

Objectes d'escriptori

Material escolar

*** Comuniquen de Tortosa que mentre s'apoderava del calaix de la tenda de vins situada al carrer de Rosselló, fou sorprès i detingut Eulogi Saldana Prats, d'Osca, el qual resultà que està processat per robaria i lesions.

*** *Bons gèneres; bons preus; acuradíssima confecció; en una paraula, servir bé: heu's ací la norma feta hàbit de la Sastreria Queralt.*

*** Al quilòmetre 4 de la carretera de Tarragona a Salou, l'automòbil B. 12.422, agafà al T. 1672, propietat de Josep M.ª Vidal i Pallejà. Li causà avaries per valor de 500 pessetes i en lloc d'aturar-se a donar el degut auxili, accelerà la marxa i es feu escàpol.

SALO KURSAAL - Tel. 157 A

Extraordinari aconeixement cinematogràfic per avui dissabte tarda i nit

Ordre del programa

NOCHE DE CABARET

Comèdia frívola

Flip, contrabandista

Dibuixos

El Camino de la Vida

Solament vostè no ha vist el gran primer film rus parlat i cantat «EL CAMINO DE LA VIDA». L'obra que emociona pregonament perquè es basa únicament en la realitat.

Tot el món coincideix en afirmar que «EL CAMINO DE LA VIDA», primer film rus parlat i cantat, és la pel·lícula sense comparació.

*** Avui, dissabte, les barberies tancaran a les onze, com de costum, i demà, diada de primer de maig, restaran tancades tot el dia.

Enric Olesti Reig

METGE

Malalties de l'aparell digestiu
(compreses les ano-rectals)

Consulta de 10 a 12 i de 3 a 5

Edifici Caixa Pensions, 1.er, 1.ª

*** Avui, tarda i nit, es projectarà l'estupenda pel·lícula "El camino de la Vida", primer film rus, totalment parlat.

Les sessions d'ahir i ans d'ahir es veieren concorregudíssimes, essent esgotades ràpidament les localitats. Per ésser el dia de demà la Festa del Treball, no hi haurà projeccions, per la qual cosa és de creure que avui, especialment aquesta tarda, el Saló Kursaal serà el lloc de reunió de les nombroses distingides famílies de la nostra ciutat.

Per tractar-se d'un dels millors films que s'han produït darrerament ens permetem recomanar-lo als nostres amics.

*** Ha visitat al president de la Generalitat el periodista holandès Jules Gergon, que ha vingut en representació d'un dels més importants diaris d'Holanda per a fer una informació del moviment polític de Catalunya.

Ha dit que Holanda, que sostingué un plet semblant al de Catalunya, té interès en conèixer com es resol el problema català que ha de ventilar-se pròximament al Parlament.

Enric Darnell Martí

ADVOCAT

consulta de 10 a 1 i de 4 a 6.

Carrer Sant Joan, 32 (bis), 1er. 1.ª

*** "Amics del Teatre" acaba de firmar amb la notable companyia de comèdies Pino-Thuillier perquè actui els dies 14 i 15 de maig pròxim en funcions corresponents al mes actual.

Ultra l'eminent primera actriu Rosario Pino i del primer actor Emili Thuillier, figuren a la companyia artistes tan celebrats com la segona primera actriu Josefina Tapias i el primer actor còmic Paco Alarcon.

No cal remarcar la importància

que per "Amics del Teatre" representa la firma d'un contracte amb una companyia reconeguda mundialment per una de les de primera categoria.

*** L'empresa del Saló Kursaal fa públic que a l'objecte que el personal empleat en aquell Saló pugui disfrutar de la festa del 1er de maig, no se celebraran les sessions d'aquest dia. En canvi se celebrarà una d'extraordinària aquesta tarda, de sis a nou de la nit.

*** Diuen de Barcelona que ans d'ahir fou dotada la força de seguretat d'ametralladores i d'una secció de morters de campanya per a fer més eficaç la seva actuació.

*** *Fins fa poc hom creia que el suficient era anar vestit. Ara s'imposa anar ben vestit. No és el mateix i costa el mateix. Proveu-ho fent un encàrrec a la Sastreria Queralt, Monterols, 35.*

ACADÈMIA DE DIBUIX I PINTURA

J. FERRÉ REVASCALL
Sant Joan, 11, segon

Inauguració 1.ª de Maig

*** Es preveu constituirà un èxit l'anunciada excursió col·lectiva que el vinent diumenge, primer de maig, efectuarà el Grup Feminal de Foment Nacionalista Republicà. A part publiquem l'anunci corresponent.

Vida Corporativa

REUS DEPORTIU

Secció de Natació

Estant ja per acabar-se les obres d'excavació de la piscina d'aquesta entitat, es treuen a concurs els treballs de pavimentació i revestiment de la mateixa d'acord amb les condicions que estaran de manifest a les Oficines de l'entitat, Sant Pau, núm. 2, tots els dies, de 7 a 9 de la vetlla.

El plaç d'admissió de propostes, quedarà tancat el proper dia 30 del corrent.

Reus, 23 d'abril de 1932. — Per A. de la J. S., Antoni Escolà, secretari.

El delegats del treball

Intervenció del nostre diputat senyor Loperena en la discussió del projecte en el Parlament

El Sr. PRESIDENTE: El Sr. Loperena tiene la palabra.

El Sr. LOPERENA: La finalidad del proyecto de ley del Sr. Ministro de Trabajo y del dictamen de la Comisión es la de crear un Cuerpo de funcionarios idóneos para intervenir en los conflictos del trabajo. Nosotros en nuestra enmienda variamos, simplemente, en el artículo 1.º del proyecto el término de delegados provinciales de Trabajo. Nosotros aceptamos la tesis del Sr. Ministro y de la Comisión, en cuanto a que interesa crear ese Cuerpo de funcionarios idóneos que entiendan en las cuestiones sociales; pero disintimos de que esos funcionarios deban ser precisamente provinciales, es decir, que deba radicar uno en cada provincia. Aquí la principal objeción que se ha hecho a la creación de ese Cuerpo de funcionarios es precisamente la de señalar su presencia, su actuación y sus atribuciones en las provincias cierta incompatibilidad con los gobernadores civiles; o, mejor, que vienen a mermar las atribuciones y la autoridad de los gobernadores civiles.

Nosotros tenemos que aclarar esto y decir que el conflicto de jurisdicciones que puede existir entre los gobernadores civiles y los delegados provinciales de Trabajo, no nos interesa en el fondo, dada la forma en que hasta ahora ha sido planteada la cuestión en la Cámara, por la sencilla razón de que somos partidarios de la supresión de esos gobernadores civiles, que eran hechura del caciquismo y de las oligarquías del viejo régimen. Aquí parece que se defiende a los gobernadores civiles precisamente por el carácter político que tienen, por el carácter que ostentan de representantes del Gobierno, con vistas a un posible encasillado electoral.

Nosotros rechazamos ese tipo de gobernadores, que no existe en ningún país, que sólo existe en las colonias, en los territorios sujetos a un régimen colonial. En los países libres no hay esos representantes políticos del Gobierno central. Habrá prefectos de policía, habrá jefes de policía, habrá jefes gubernativos, pero representantes políticos en las provincias no existen. Son hechura del viejo régimen, y nosotros deseáramos que la República corrigiese esos vicios del vie-

jo régimen, y en la próxima reforma de la ley Provincial suprimiera precisamente esos funcionarios en lo que tiene de carácter político o de representantes del Gobierno en las provincias.

Pero decimos más, y es que estimamos que no tienen razón de ser esos delegados provinciales de Trabajo; porque si bien en el proyecto y en el dictamen se dice que esos delegados provinciales de Trabajo asumirán las funciones que tienen actualmente los gobernadores en materia social, el otro día nos decía el Sr. Ministro de Trabajo que esas funciones eran tan mínimas que, en realidad, no tenían verdadera importancia. Es decir, que los gobernadores, como función propia, ya intervenían en determinados organismos del trabajo, tales como la presidencia de las Delegaciones provinciales de Trabajo, y que sólo tenían por misión especial de la ley fiscalizar el trabajo de los menores en los espectáculos públicos, y que a esto se reducían las funciones de los gobernadores en materia social.

Pero es que en el proyecto se dice más; se dice que esos delegados de Trabajo tendrán funciones de inspección, o más bien representarán las jefaturas provinciales en orden a la organización del Ministerio de Trabajo en las provincias, en orden a la intervención del Estado en los conflictos del trabajo. Pero nosotros, que hemos estudiado la actual organización, creada para la resolución de los problemas de relaciones que plantea la vida de trabajo, no vemos la necesaria conexión entre todos esos organismos, como son: las Delegaciones provinciales de Trabajo, las Delegaciones locales de Trabajo y, sobre todo, esos Jueces Mixtos y Comités Paritarios, que tienen competencia, por lo que respecta a los contratos de trabajo, a fijar el horario y las condiciones de trabajo en cada caso; y nosotros, repito, no vemos de ninguna manera que exista entre esos organismos y esas Delegaciones provinciales de Trabajo la necesaria conexión para que esos delegados de Trabajo sean, en realidad, jefes de todos esos servicios, servicios que verdaderamente no existen, pues sólo existe el servicio de inspección de trabajo. De forma que esos delegados provinciales de Trabajo sólo tendrán jurisdicción

por lo que respecta a esos funcionarios subalternos, los inspectores del trabajo.

Nosotros entendemos que es un verdadero artificio crear esas Delegaciones provinciales de Trabajo, porque las provincias no constituyen un todo económico en orden al trabajo, con un tipo determinado industrial, agropecuario, minero, etc. Aceptamos la creación de ese Cuerpo de delegados de Trabajo, pero sin que sean provinciales, sin ese pie forzado de que cada uno de esos funcionarios esté adscrito a una provincia, sino que esos funcionarios puedan ser destinados a aquellas zonas o regiones caracterizadas por un tipo económico de trabajo, porque a nosotros, más que las funciones propiamente administrativas, que a eso se reducirá la intervención de esos delegados de Trabajo, nos interesa la capacidad técnica especializada de dichos funcionarios.

Quisiéramos también que ese Cuerpo no se constituyese solamente a base de esos elementos prácticos, conocedores de la legislación social, sino a base de personal que, además de esos conocimientos, tuviera otros que son necesarios para que los funcionarios a que nos venimos refiriendo puedan actuar con eficacia en las regiones o provincias a que sean destinados.

Claro está que la creación de ese Cuerpo de delegados de Trabajo, en la forma que se propone en la enmienda, exigiría un previo estudio por parte del Ministerio de Trabajo de esas regiones, zonas o provincias económicas del país. Exponía yo ese aspecto de la cuestión a un querido amigo perteneciente a la minoría socialista, y éste me decía: "Con la enmienda tendréis que presentar un gráfico, un mapa donde estén señaladas esas demarcaciones." Replicando yo a esta observación que eso es función privativa del Ministerio de Trabajo.

Nosotros quisiéramos que a esas reformas de carácter adjetivo, procesal, de procedimiento, que emanan del Ministerio de Trabajo, precedieran otras de más enjundia, que se hiciese en dicho Ministerio el verdadero trabajo de laboratorio, de estadística, que exigen los tiempos modernos.

Estoy seguro de que si se aceptara la enmienda, desaparecerían esas suspicacias que se ciernen sobre el proyecto y el dictamen, porque entonces esos delegados de Trabajo responderían a una necesidad, a una realidad económica del país. Ahora, no; ahora parece que se va a llenar, simplemente, una necesidad de orden burocrático y admini-

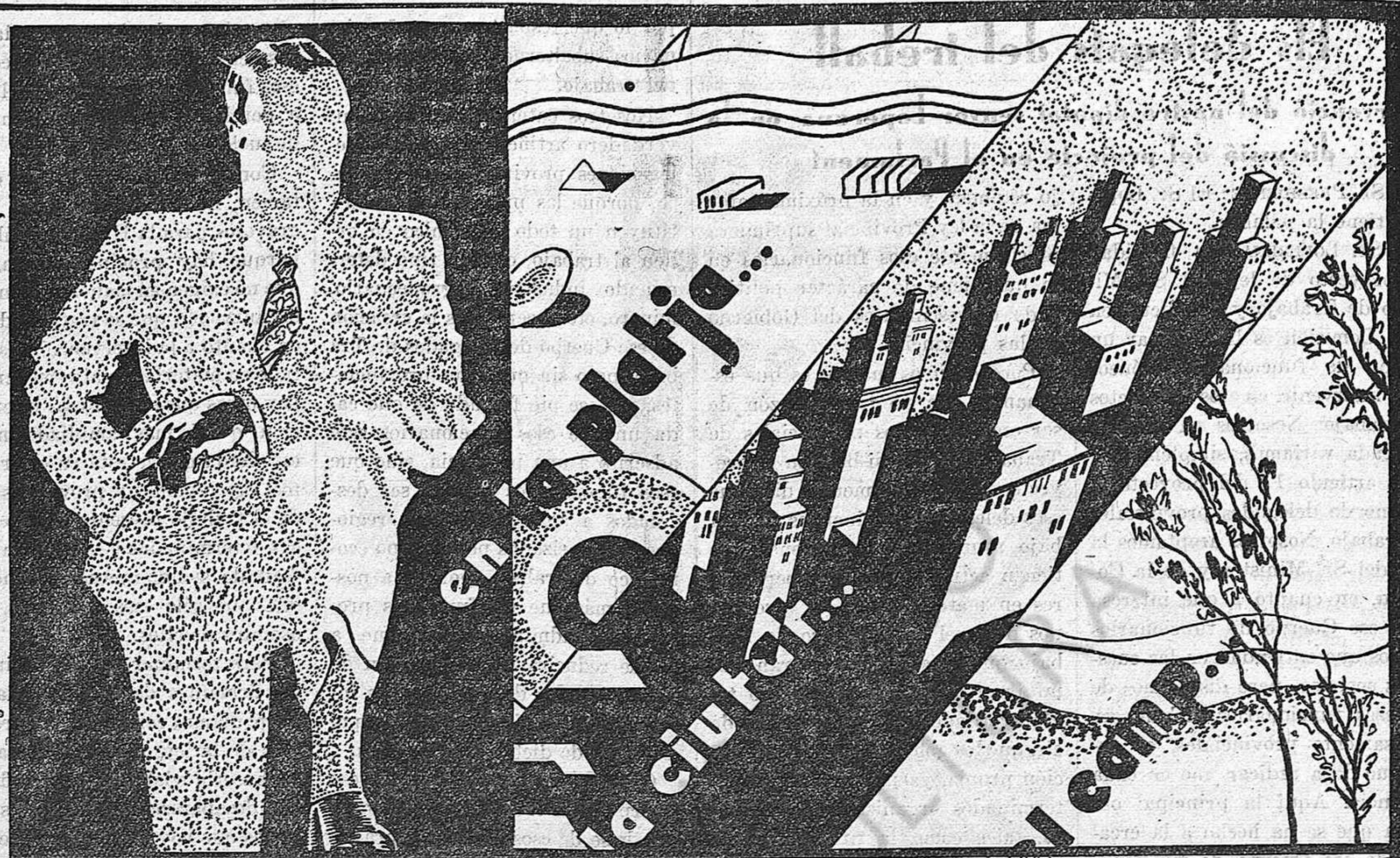
nistrativo, y de ahí nacen todas las suspicacias que existen respecto a esos funcionarios que pueden llegar a percibir 18.000 pesetas anuales de sueldo.

Consideramos el proyecto y el dictamen, no sólo equivocados, sino gravosos para la Hacienda pública, porque hay provincias españolas que no exigen en manera alguna esa organización que se trata de darlas en cuanto a la intervención del Estado en materia social y, en cambio, hay otras que exigen esa intervención, quizá más ampliada, mejor estudiada que lo está en el proyecto; hay regiones y provincias donde el trabajo presenta características determinadas y es una realidad fecunda, siendo necesario mandar a ellas, no sólo esos delegados, sino asesores de ellos.

Para terminar, he de decir que los firmantes de la enmienda nos proponíamos colaborar en la redacción de la ley, para mejorarla, para hacerla viable y con el fin de que desaparecieran todas esas suspicacias que hoy existen, porque nosotros, en resumen, entendemos que es necesaria la creación de ese Cuerpo idóneo de funcionarios que intervengan en la solución y en el estudio de los conflictos de trabajo. Nada más.

El Sr. LÓPEZ DE GOICOECHEA: Pido la palabra.

El Sr. PRESIDENTE: La tiene S. S.
El Sr. LÓPEZ DE GOICOECHEA: Me va a permitir el Sr. Loperena que, al contestar su discurso, soslaye algunas de las cuestiones que ha tratado, porque han sido ya suficientemente discutidas en la Cámara, no solamente en la tarde de hoy, sino también en las últimas sesiones, creo que en la última, de las celebradas antes de la vacación. He de limitarme, pues, única y exclusivamente, a la enmienda que ha presentado el Sr. Loperena como medio o como base para exponer en la tarde de hoy determinadas iniciativas que, particularmente, me parecen muy acertadas, pero que no encajan concretamente en el proyecto que discutimos ahora, puesto que se trata de una enmienda concreta que la Comisión no tiene más remedio, una vez formulada por escrito, que aceptar o rechazar, y en este caso, tiene el sentimiento de rechazar la iniciativa del Sr. Loperena. ¿Motivo fundamental? Dos palabras solamente serán suficientes para que la Cámara quede convencida de lo justificado de la actitud de la Comisión. Trata el Sr. Loperena, sin duda con vistas a un porvenir de un punto que tiene carácter distribuidor de comarcas y del territorio nacional, de acoplar el

LA SEVA ELEGANCIA...

Continuarà distingint-lo, si té cura d'ella ia

Sastreria QUERALT

MONTEROLS, 35 - TEL. 57 B - REUS

Studios-RAIMOND = "COPIA POR CARROGGIO Studio"

proyecto de los delegados provinciales de Trabajo a lo futuro, y nosotros hemos de decir que, por lo pronto, la cuestión a que se refieren los delegados de Trabajo hoy, la consideramos como una delegación de carácter administrativo y que, por tanto, tiene que acomodarse a la realidad administrativa de nuestra Nación, y si actualmente esa realidad administrativa, bien o mal, que éste no es el momento de discutirlo, está reducida a una distribución del territorio por provincias, este proyecto no puede hacer otra cosa que acoplar una necesidad de carácter administrativo a una demarcación ya establecida y las delegaciones tienen que ser de carácter provincial.

Ello no quiere decir, Sr. Loperena,

na, que el día de mañana, si por virtud de nuevas organizaciones o de la legislación de esta misma Cámara o de otra, se adoptara, respecto a la demarcación del territorio nacional, la distribución en regiones, en comarcas, en los antiguos reinos, que se establecían en nuestra geografía, y hubiera necesidad de adaptarse a ella, esto no repercutiera en esa nueva demarcación de carácter administrativo y, por lo tanto, esta ley que discutimos sufriría la consiguiente modificación. Pero mientras tanto nosotros nos encontramos con una realidad viva que es la demarcación provincial, y los delegados de Trabajo tienen que ser provinciales. Creo que lo expuesto será suficiente para que el Sr. Loperena quede conven-

cido de que la Comisión no puede aceptar su enmienda.

El Sr. LOPERENA: Pido la palabra.

El Sr. PRESIDENTE: La tiene S. S.

El Sr. LOPERENA: Para dar las gracias a la Comisión por sus palabras y para decirle que ella ha partido del hecho de la existencia de las actuales provincias administrativas y que, como yo hacía notar, estas provincias administrativas actuales no coinciden con las provincias o demarcaciones económicas del país. Decía yo que esa labor, por parte del Ministerio de Trabajo y de la Comisión ha sido, hasta cierto punto, fácil; pero que yo propugnaba, por vía de sugerencia al Sr. Ministro, que esa labor fuera precedida del estudio de las condi-

ciones económicas de las demarcaciones o provincias del territorio nacional para acomodar los servicios de esas Delegaciones del Trabajo a dichas demarcaciones.

Claro es que la denominación de provincias no constituye por sí sola un grave inconveniente, porque la provincia puede ser hoy lo que es la provincia administrativa, y como en el proyecto y en el dictamen no se hace referencia a las actuales provincias, yo espero que, por parte del Ministerio de Trabajo se tengan en cuenta esas sugerencias para que allí donde se dice "provincia" se entienda alguna vez que no es la provincia administrativa propiamente dicha, sino la provincia económica.

Y nada más.

ENOFOSFORINA SERRA

Insubstituïble en les convalescències

Neurastènia, Esgotament i Debilitat general

Josep Andreu Abelló

ADVOCAT

dels Collegis de Reus i de Tarragona.

Estudi: Sant Joan, 7, entresol.

Telèfon 63 B.

REUS

Banc Urquijo Català

AGENCIA DE REUS

Negociem els cupons de venciment corrent el líquid dels quals ens sigui conegut.

OPERACIONS DE BORSA
DESCOMPTA DE CUPONS
DIPOSIT DE VALORS

Banc Urquijo Català

J. Sentís i Nogués

ADVOCAT

Despatx: Carrer Llovera, 19 entresol. Telèfon 46 B.

CEDULES PERSONALS
a domicili

Agència Bergada

El Dr.

Jaume Roig i Padró

tindrà constata a Reus tots els dilluns de 4 a 7.

Carrer Major, 3.

Senyora:

La nova **Siluetta 1932** l'obtindrà amb nna **Faixe-sosten**.

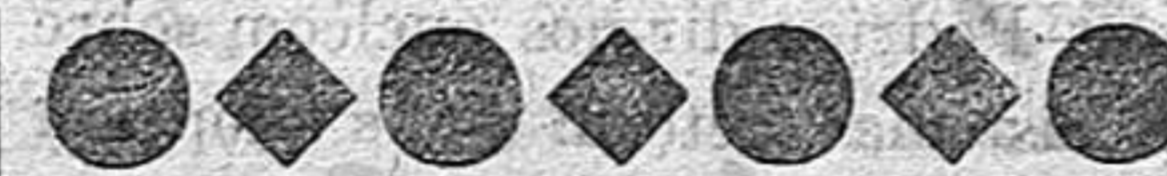
La Parisièn
(Patentat)

Unica casa de les renombrades **Faixes i Corselets "WARNER'S"** FAIXES de totes classes a preus limitats. Especialitat en la mida.

Cotilleria

LA PARISIEN

Monterols, 11 - REUS

LA GINESTA

Confeccions per a dones, homes i nens. Bona qualitat i preus reduïts.

Abans de comprar
visiteu aquesta casa.

Raval alt Jesús, 18
(al costat del forn de Sant Jaume)

RELOTGES, GRAMOFONS - DISCS

"La Voz de su Amo"

De venda: R. PERPIÑA

Major, 28 REUS

Banc de Reus de Descomptes i Préstecs

FUNDAT EN 1862

Negociació de paper comercial en pessetes i en moneda estrangera a curt i a llarg termini

Compra venda de moneda estrangera al comptat i a plaç a tenor de les disposicions vigents
Canvis fermes durant totes les hores hàbils

Als nostres clients se'ls facilita gratuïtament:
Informació comercial
Estudi de nous mercats per a l'exportació
Representants en els mercats de consum

Es gestionen pòlisses d'assegurança d'exportació, contra el risc d'insolvència

VALORS Paguem el cupó núm. 58 de les accions Foment d'Obres i Construccions.

CUPONS Negociem els cupons del Deute Amortitzable de l'Estat, venciment 15 maig i tots el altres de venciment corrent.

Vins selectes de la Conca del Gayá

ELABORATS PEL CELLER COOPERATIU DEL

SINDICAT AGRÍCOLA DE VILARRODONA

(Per la seva perfecta constitució enològica, premiats amb GRAN PREMI i MEDALLA D'OR a l'Exposició anexas al Congrés Internacional del Vi i de la Vinya celebrats a l'EXPOSICIO INTERNACIONAL DE BARCELONA DE 1929)

Es ven en garrafes de 4 i 8 litres precintades pel Sindicat, a 0'50 ptes. el litre, en els següents establiments,

H. Mariné, plaça de Prim, 1.—S. Pàmies, carrer Monterols, 34; Tel. 534 B.—Magí Martí, carrer Llovera, 53.—

J. Sugranyes, carrer Pi i Margall, 3.—Josep Bacaria, carrer Galera, 11.—Sebastià Soronellas, plaça Hèrcules, 9.—Pere Barceló (antiga casa Martell).—Vda. de Manuel Vidal, plaça de la Sang.—Domènec Rovira, Pi i Margall, 37.

Breu comentari

S'ha complert un any, que Francesc Macià, aquest home que simbolitza la conseqüència i l'honoradesa política, proclamà des d'un balcó de la Generalitat la República Catalana.

Capí la responsabilitat que contraïa, sabia que aquella gesta, que esdevingué gloriosa, podia costar-li la vida, puix que en aquells moments estàvem encara en plena dominació borbònica. El nostre gran patrici, però, desafiant un cop més tots els perills, ofrenà sense regateigs les seves generoses iniciatives, vers l'ideal que ha d'esborrar injustícies socials, i llibertant els oprimits que romanien, per espai de 217 anys, sota el tacó d'aquesta niçaga espúria dels degenerats Borbons.

Com un regueró de pólvora la seva acció s'escampà per tots els àmbits d'Espanya, i hores després a Madrid, es proclamà la República Espanyola. El que obligà a eixir exilada per sempre més aquella dar rera branca, que en virtut d'aquella absurda llei sàlica, usdefruitava els nostres cabals, i que amb les seves disbauxes ens deixà l'Espanya, que semblava irredenta, agobiada de deutes.

Davant d'una herència tan desastrosa, com salvar els esculls? Sortosament no ha mancat l'ave fènix, encarnada en aquest home, ignorat fins fa escassament dos anys, que es diu Manuel Azaña, per a encausar el complicat engranatge que ha de consolidar el nou règim. I de mica en mica, sense precipitacions, es van resolent els greus problemes.

Els cavernícoles, puntals d'aquella dinastia, que el civisme del poble enderrocà el 12 d'abril, tracten de posar el típic vel que ombregi la llum que irràdia de fets reals, neguen amb mala fe tots els avençats conquerits amb aquest any de política austera i, negats, afirmen que el canvi de règim, tant sols ha esdivingut de nom i que la República cap benefici ens ha reportat.

L'obra magna de l'Azaña, respecte l'organització de l'exèrcit, la separació de l'Església i l'Estat, no signifiquen res? Avui, la indústria, el comerç, àdhuc d'una manera especial l'agricultura, tenent acurada protecció. La política hidràulica emprada per Prieto, ha d'esdevenir una font abundosa, puix que

Espanya, és vertaderament agrícola.

La tasca realitzada en matèria d'Instrucció pública, és quelcom convincent, puix que són deu mil les Escoles construïdes i ja en ple funcionament set mil, xifra que no alcançà en set anys de nefasta dictadura, i si més no. resulta colpidora a mida de les nostres aspiracions, és motivat per l'estat precari de la nostra hisenda; però considerant els nostres governants, matèria bàsica la cultura, pedra angular per bastir el palau de la futura civilització, d'aquesta civilització que ha d'acabar amb tota mena de privilegis, que ha de patentitzar la teoria del famós filòsof francès Proudhon, "La propietat és un robo", és segur serà la seva constant preocupació fins arribar al cim.

Aquests és exposat a grans trets el balanç d'un any de govern republicà i per això davant d'aquest èxit assolit, entusiastes devem cridar: visca la República lliberal, democràtica, primer esgraó, que dintre poc ens facilitarà l'ascens a una República social, i més tard, polític el nostre intel·lecte, a un anarquisme, suma i compendi de la perfecta ideologia, que ha d'eliminar del vocabulari l'ominosa definició del teu i el meu, fent que res hi hagi de ningú i el tot, agermanant la humanitat, sigui per tots.

FRANCESC VIVES

Miravet.

Ràdio Reus

Programa per avui, dissabte

A les 21: Obertura. Canvis. A les 21'10: Programa variat, en discos sol·licitats pels radioients benefactors de l'emissora. A les 21'45: Notícies de premsa. A les 22: Continuació del programa variat. A les 24: Final de l'emissió.

REGISTRE CIVIL

del dia 29 d'abril de 1932

NAIXEMENTS

Jaume Blasco Font, de Rubinat, Albert Canela Mir.

DEFUNCIONS

Francesc Lacasa Masip, 5 mesos, Sant Pancraci, 16.—Bazalide Berereré Maylín, 80 anys, Raval Santa Anna, 28.

MATRIMONIS

Cap.

Informació telegràfica i telefònica

AL VOLTANT DE L'ESTATUT

El senyor Macià diu que en les primeres eleccions que celebri la Generalitat no es podrà concedir el vot a les dones

I l'alcalde creu que els debats sobre l'Estatut seran renyidíssims, però que triomfarà la raó

Barcelona, 29.—El senyor Macià ha rebut aquesta tarda els periodistes, i ha parlat llarg rato amb ells.

Hom li preguntà, en primer terme, per l'estat de la seva germana, contestant que era molt poc satisfactori, puix que havia empitjorat.

El senyor Macià, que donava visibles mostres de trobar-se molt apesarat, després d'una llarga estona de silenci digué:

—Res no puc comunicar-los de particular. Aquí estic esperant la discussió de l'Estatut.

El diputat senyor Sunyol m'ha comunicat que per trobar-se al llit, amb bastanta febre, no ha pogut anar a Madrid per assistir a les sessions del Parlament.

—Podrien dir-nos quelcom sobre el sistema electoral que s'adoptarà per a les primeres eleccions de la Generalitat?

—Unicament puc dir-vos que aquest assumpte s'anirà estudiant. Consultaré als diferents partits catalans la seva opinió per anar-me orientant i després ja diré la meua opinió.

Si demà s'aproves l'Estatut, de seguida diré el sistema que haurà de seguir-se.

—Regirà el vot femení en aquestes eleccions?

—No serà possible, per no estar preparat encara. La preparació del cens corresponent no podrà ésser una cosa immediata i jo vull anar de seguida a la formació de les Corts, perquè facin la Constitució de la Generalitat i nomenin el Govern de Catalunya.

No vull esperar el cens per al vot femení, perquè en cas contrari, seria cosa d'esperar un any, almenys. Jo ho sento, perquè voldria que prengué part la dona en aquestes

Grup Feminal de Foment N. R.

Diumenge, 1.er de Maig 1932

EXCURSIÓ COL·LECTIVA

Montblanc, Sant Joan, Cent Fonts, Santíssima Trinitat, Sant Miquel i Espluga de Francolí.

Sortida: a les 6'23, matí.

Arribada: a les 20'13, vetlla.

Estació del Nord.

eleccions, però no podrà ésser. Aquestes es faran amb el cens antic.

Manifestà després que per al diàlluns pròxim, a la tarda, havia convocat a una reunió als caps dels partits polítics de Catalunya, amb objecte de tractar dels debats parlamentaris sobre l'Estatut.

***

En l'express d'aquest matí, ha retornat de Madrid l'alcalde, senyor Aiguader, el qual s'ha possessionat del càrrec poc després, havent cessat en el seu desmeny el senyor Casanoves.

Al migdia el senyor Aiguader ha rebut els periodistes, davant els quals ha exposat les impressions que porta de la capital de la República, referides d'una manera especial als debats que a les Corts Constituents, motivarà el dictamen de l'Estatut de Catalunya, que creu serà posat a discussió el dimarts de la setmana pròxima.

El senyor Aiguader estima que els debats seran aferrissats perquè existeix encara l'ambient d'unitarisme que en els anys de la dominació borbònica fou buidat en totes les esferes oficials, i això unit a una sèrie d'interessos que a les esferes burocràtiques es creuen lesionats, determina l'ambient contrari que l'Estatut ha trobat en aquelles esferes. La lluita, doncs, serà renyida, i àdhuc podrà arribar-se a l'obstrucció, però tinc la seguretat—ha acabat dient l'alcalde—que vencerem, perquè ultra tenir la raó, la sostenim sota un règim republicà.

S'ha referit després als debats d'aquests últims dies a les Corts i ha establert la comparació del que ocorre a la Cambra amb el que passa a les sessions consistorials d'aquesta ciutat, dient que, encara que els periodistes, a vegades, ens lamentem de la duració de les sessions i del to dur que prenen els debats a l'Ajuntament, el que aquí ocorre no és comparable amb el que succeeix a les Constituents, si bé ho explica i ho justifica perquè on no hi ha lluita no hi ha ideal.